

der er bedst som Indre-Missionær. Jeg nægtede, baseret paa denne Motivering, at underskrive Kaldsbrevet, idet jeg fastholdt, at efter, at man har forfasset Kommuneraadets første Indstilling, var det Bligt for os, naar det fuldt ud imødefom de Forordninger, der ere gjorte fra Direktionens Side, at stemme paa den bedste af dem og som Raadet selv ønskede særligt at faa valgt. Jeg nægtede altsaa at underskrive Kaldsbrevet, og det er nu gaaet ud som Kaldsbrev, underskrevet af kun to af Direktionens Medlemmer. Jeg spurgte en Dag den ærede Minister om, hvad man gjorde i et saadant Tilfælde, og han svarede, at jeg kunde blive tvungen under Dagsmølt til at underskrive. (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [Vardenfleth]: Det har jeg ikke svaret.) Naa, ja saa beder jeg om Forladelse, det var privat Henvendelse, og muligt har jeg misforstaaet Svaret, men jeg tror for Resten, at det er den rigtige Vej. Jeg tror, at jeg kunde blive tvungen under en Dagsmølt. (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [Vardenfleth]: Det er unødvendigt!) Jeg troede, at man, naar man er i Minoritet, kunde blive tvungen til at høre sig for Majoriteten. Naar jeg ikke underskrev, var det, fordi jeg haabede, at Sagen vilde komme ind for Ministeren. Selv om han da vilde erklære, at Direktionens Flertal var berettiget til at tage Nr. 2, under Hensyn til disse religiøse Forhold, havde jeg ønsket, at Sagen var gaaet til Ministeren, for at han kunde se, hvorledes Anledning til Strid — nu har jeg siddet i Skoledirektionen i en temmelig lang Aarrække og kender disse Forhold temmelig nøje — mellem Kommuneraadene og Skoledirektionen ofte fremkaldes fra Skoledirektionens Side, naar en Lærer skal kaldes til et Embede. Der er personlige Grunde, og der er politiske Grunde, og der er religiøse Grunde, og den, som giver Anledning til Striden, er lige saa ofte det ledende Medlem i Skoledirektionen som det ledende Medlem af Kommuneraadet. Naar der da dannes sig en Mening hos Autoriteterne, som have med disse Sager at gøre, om, at det er snabs med Kaldelsesmaaden, saa er det sandelig ikke fra Kommuneraadene eller fra Børnens Forældre eller fra Lærerne, der kommer Klager, men det er sandelig fra det geistlige Tilhyn, at Klagerne komme, og da direkte til Kultusministeriet. Derfor vil jeg slutte disse Bemærkninger med at sige, at jeg vil uhyre gerne være med til at faa et Lovforslag om trent som dette gennemført til Fordel for Skolerne og for Lærerne og for Børnene. Jeg vil ogsaa være med til, saa vidt muligt,

at hjælpe til at forandre lidt paa Kaldelsesmaaden, hvis man tror at kunne gøre den bedre. Men der skal sandelig spekuleres en hel Del for at gøre det bedre for alle Parter, end saaledes som det er. Alt i Verden kan jo imidlertid forbedres, og saaledes vel ogsaa dette. Efter de Udtalelser, der ere komne fra den ærede Minister, haaber jeg ogsaa, at han vil hjælpe sit til at gøre Forandringen saa let for os andre som muligt for at vi kunne faa Loven igennem.

Jeg har kun et Par Ord endnu at sige, det er med Hensyn til Jordlodderne. Jeg troer, at det er Synd at tage Jordlodderne fra Lærerne. Det kan gerne være noget særligt her paa Sjælland, at de ikke rigtig kunne lide at dyrke Jorden og have nemmere ved at undvære Jorden, men det vil være stor Synd mod den store Pluralitet af Lærerne ligesom imod Præsterne at tage Jorden fra dem. Det vil ikke alene affkøre dem fra en stor Del Behageligheder og en berettiget lille Lutsus ude paa Landet, men det vil ogsaa være et Tab for dem, for saa vidt Jordens Dyrkning dog er noget, der interesserer de fleste Mennesker. For Lærerne paa Landet er det en virkelig Hvile fra deres aandelige Arbejde, at de kunne gaa til deres Jordlod. At borttage den, vilde forringe Værdien af de højere Lønninger, thi der er en Masse Produkter, som let og naturligt fra Jodden tilfalde dem i det daglige Liv, og som de ville komme til at savne. Man kan ikke sige, som det blev sagt af det ærede Medlem, at det, det gælder om, er at dele Arbejdet og gøre os ensidige. For Lærerne gælder det saa vel som for andre, og i høj Grad ogsaa for Præsterne, at før de blive ensidige Lærere og Præster, skulle de i hvert Tilfælde ogsaa være lidt almenmenneskelige og kunne forstaa at omgaaes os andre, i det daglige Liv, og det giver Jordlodden Lestighed til. Jeg er vis paa, at hvis det kom til Afstemning mellem Lærerne, vil der ikke være 10 pCt., der ville stemme for Afstøffelsen af Jordlodden (Modsigelse af B. Sørensen med flere.) Ja, jeg er nu af en anden Mening. For Lærerne i Byerne ligger det naturligt at sige: Hvad skal en Lærer med Jordlod? Men i Byerne have de saa mange andre Berøringspunkter med Folk og saa megen Anledning til aandelig Hvile og Udspreddelse. Derimod ville Lærerne paa Landet hurtig komme til at savne Jordlodden, naar de ikke have den (Udflydelse.) Ja, de kunne jo i hvert Tilfælde bortforpagte den.

Wulff: Den ærede næstsidste Taler, der havde Ordet i Gaar (Lohmann), inddelte